

Svärta har en koppling till grunda vikar och skulle kunna missgynnas av den planerade exploateringen. Lokala fågelskådare uppger dock med säkerhet att arten inte finns inom det nu aktuella området. Några regelbundet häckande par finns längre ut i yttersta Bråviksmyningen.

Miljöer för kungsfiskare bedöms inte finnas inom inventeringsområdet. Kungsfiskaren har koppling till åar och bäckar med lummig strandvegetation, samt behöver tillgång på lodräta strandbrinkar för sitt bobygge, vilket saknas inom inventeringsområdet.

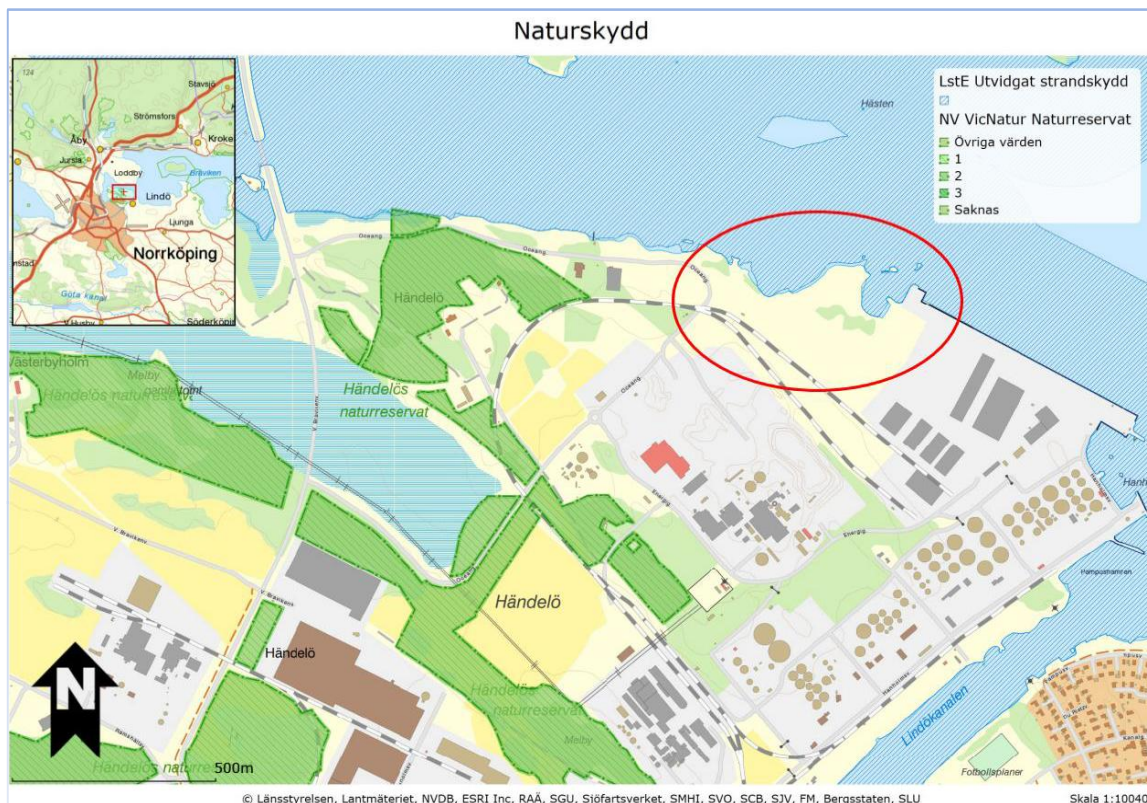
Vad gäller havsörn, skrântärna, havsörn, gråtrut och bergand bedöms att arterna tillfälligt kan besöka området, men lämpliga häckningsmiljöer för dessa arter saknas. Boträd för havsörn bedöms inte finnas inom inventeringsområdet då äldre träd med stor krona saknas inom området. Skrântärna häckar på flacka sten- och sandöar i havsbandet och inte i vassvikar. Gråtruten är i huvudsak en kolonihäckande fågel som slår sig ned på öar tillsammans med andra måsfåglar. Bergand är en art som häckar i norra delen av Sverige.

Några rödlistade växter eller insekter påträffades inte vid besöksfallet, men det ska påtalas att inventeringen gjordes tidigt på säsongen, innan många fjärilsarter börjat flyga. Några rödlistade insektsarter har dock inte heller påträffats i närområdet, enligt rapporter på Artportalen.

5. Skyddad natur

Vattenmiljöerna i området omfattas strandskyddsbestämmelser enligt 7 kap. miljöbalken, men inte landmiljöerna, se Figur 13.

I nära anslutning till inventeringsområdet finns naturreservatet Händelö, som omfattar i första hand skydd av ekmiljöer. Ekmiljöer förekommer inte inom det nu inventerade området, annat än enstaka yngre träd samt slyuppslag av ek.

Figur 13 Skyddad natur i anslutning till inventeringsområdet (röd cirkel).

6. Bedömning

Generellt kan vassvikar utgöra skyddade häckningsmiljöer för många fågelarter, även om det är få svenska arter som är direkt beroende av vass. Vassvikar med en variation i struktur och vattendjup kan också ha ett rikt insektsliv och vara en skyddad miljö för fiskarter². Om det finns kanaler i vassen och om vassen har en flikig kantstruktur så är det positivt, då det ger ett skydd för fågelarter vid födosök.³

I det nu aktuella området förekommer variationer i vassen genom fliktighet, men det är ont om kanaler för fåglar att förflytta sig i inne i vassbältet. Vassbårderna kan utgöra ett skydd för fågelarter och påverkan på vassmiljöer kan lokalt påverka fågellivet på ett negativt sätt. Det förekommer dock ytterligare vassmiljöer längs Händelös stränder, samt på motsatta sidan Bråviken. Negativa konsekvenser för populationer av fågelarter inom området bedöms därför vara av marginell betydelse. Då området är bullerutsatt och även utsatt för annan störning

² Ekstam, B., Ikonen, I., Hagelberg, E

³ Länsstyrelsen Västmanlands län, 2008

på grund av dagens aktivitet i hamnen (rörelser, ljus m.m.), bedöms inte vassmiljöerna i området ha lämpliga förutsättningar som häckningslokal och området bedöms ha begränsade naturvärden. Det ska poängteras att denna inventering haft fokus på att inventera landmiljöer och inte fågelarter. För att med säkerhet kunna säga att området inte har värden för fågellivet skulle fler besök i området behöva genomföras, då med inriktning mot fåglar.

I lövskogsyrtorna förekommer det äldre träd och liggande död ved i en begränsad omfattning. Sådana strukturer är viktiga livsmiljöer för många arter av insekter, lavar, mossor och svampar. En rik insektsmiljö är en bra förutsättning för ett rikt fågelliv. Sammantaget bedöms dock att skogsyrtor med dessa strukturer är arealmässigt för små inom området för att högre skogliga värden ska utvecklas. Skogen bedöms därför ha begränsade naturvärden.

Vad gäller växtligheten är området artfattigt. Tillförda massor påverkar växtsammansättning och hydrologin i området, vilket gör att den naturliga växtligheten är starkt påverkad av mänsklig aktivitet redan idag.

Förutsättningar finns för insektslivet i området då det förekommer gräsmarker och grusmiljöer som kan utgöra livsmiljöer för fjärilar och bin. Ett 20-tal arter av fjärilar har noterats i närområdet till hamnen i samband med utsökning på Artportalen, dock inga rödlistade arter.

7. Rekommendationer

Vid exploatering av området behöver hänsyn tas till eventuellt häckande fågelarter inom området. Arbeten som avverkning och utfyllnad i området behöver undvikas under perioden mars-juli av hänsyn till fågelhäckning.

Om öppna grusmiljöer kan tillskapas någonstans i närområdet till hamnen så är det positivt. Detta då blommande växtlighet kan etablera sig i sådana ytor, något som i sin tur lockar till sig insekter som fjärilar och steklar. Det är även positivt om äldre träd kan sparas i området, exempelvis i kantzonen mot den nya hamnplanen samt om dagvatten kan hanteras på ett sätt som skapar öppna vattenmiljöer i närområdet. Det är dock inte säkert att åtgärder som dessa är möjliga att genomföra inom området. Etableringen av den utökade hamnen i området kommer att innebära en total omvandling av miljön, till mark med hårdgjorda ytor och mycket begränsad möjlighet till inslag av naturmark.

8. Referenser

Ekstam, B., Ikonen, I., Hagelberg, E. Reedbed biodiversity, Read up on reed. Southwest Finland Regional Environment Centre, 2007.

Länsstyrelsen Västmanlands län, Bladvassen (*Phragmites australis*), detaljplan för restaurering och löpande skötsel, förslag till revidering 2008.

Swedish Standards Institute; Svensk Standard SS 199000:2014, Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning.

Naturvårdsverket 2009. Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2.

Fågelföreningen i Norrköping, Robert Petersen, e-post 2016-10-05, angående arterna svärta och brunand

Artportalen, www.artportalen.se 2016-06-21.

Webb-gis, Länsstyrelsen i Östergötlands län, <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/ostragotaland/ostgotakartan/>

Svensk dagfjärilsövervakning, <http://www.dagfjarilar.lu.se/>